

Saatja: Viktoria Jakovleva - KA <viktoria.jakovleva@konkurentsiamet.ee>
Saadetud: 03.09.2026 14:04
Adressaat: Merike Tõnsau <merike.tonsau@politsei.ee>
Koopia: Triin Tõnismäe <triin.tonismae@politsei.ee>; info - MKM
<info@mkm.ee>
Teema: Vastuskiri selgitustaotlusele

Lugupeetud Merike Tõnsau
Politsei- ja Piirivalveamet

Alljärgnevalt anname selgitused Teie esitatud lisaküsimuste kohta.

1. Kas alates 10.08.2026 on universaalse postiteenuse osutajaks jätkuvalt üksnes AS Eesti Post ning millised teenused kuuluvad universaalse postiteenuse hulka?

Postiseaduse (edaspidi PostiS) § 5 lõike 4 kohaselt on universaalse postiteenuse osutaja isik, kellele on väljastatud tegevusluba universaalse postiteenuse osutamiseks. Universaalse postiteenuse osutaja leidmiseks korraldab Konkurentsiamet avaliku konkursi. Hetkel on jätkuvalt universaalse postiteenuse osutajaks AS Eesti Post ning seda kuni aastani 2029.

Alates 10.08.2026 on PostiS § 5 lõike 2 kohaselt universaalse postiteenuse põhiteenusteks: 1) ülemaailmses postikonventsioonis ja selle eeskirjades kirjeldatud kirisaadetise riigisisene ja rahvusvaheline edastamine liht- ja tähtsaadetisena; 2) kuni 20 kg kaaluva rahvusvahelise postipaki edastamine tähtsaadetisena. Lisaks kuuluvad PostiS § 5 lõike 21 kohaselt universaalse postiteenuse hulka lisateenustena kirisaadetise ja postipaki kindlustamine ning jälgimine.

2. Mida postiseaduse kontekstis tähendab „taskukohane tasu“?

Nõue osutada universaalset postiteenust taskukohase tasu eest tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 97/67/EÜ (edaspidi postidirektiiv) artiklist 12, mille järgi peavad universaalse postiteenuse tasud olema taskukohased kõikidele kasutajatele nende geograafilisest asukohast olenemata. Postidirektiiv seejuures taskukohaste tasude mõistet laiemalt ei ava, kuid 01.01.2009 jõustunud seaduse seletuskirja kohaselt tähendab taskukohane tasu fikseeritud tasu, millest rohkem universaalse postiteenuse osutaja universaalse postiteenuse kasutajalt võtta ei või. Taskukohase tasu eesmärk on postiteenuse kasutajale mõistliku hinnataseme säilitamine üldistes huvides osutatava teenuse kasutamise eest. Taskukohase tasuna võib käsitada ka universaalse postiteenuse kulupõhist hinda (mis samuti tuleneb postidirektiivi artiklist 12) tingimusel, et see on oma hinnatasemelt teenuse kasutajatele jätkuvalt kättesaadav.

Alates 01.01.2027 asendatakse PostiS-is sõna „taskukohane tasu“ sõnaga „põhjendatud tasu“. Põhjendatud tasu peab olema kulupõhine, katma teenuse osutamiseks vajalikud kulud ning sisaldama mõistlikku kasumit. Põhjendatud tasu sisse arvatavad kulud peavad olema põhjendatud, lähtuma kulutõhususest ja võimaldama universaalse postiteenuse osutajal täita õigusaktidega sätestatud kohustusi (PostiS § 392 lg 1). Põhjendatud tasu sisse ei arvata järgmisi kulusid: ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, erisoodustuse kulu, finantskulu, sponsorluskulu, kingituste ja annetuskulu, tulumaksukulu, universaalse postiteenuse osutamisega mitteseotud kulu, õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahvid ja viivised ning muud rahalised kohustused, mis on tingitud ettevõtja kohustuse täitmata jätmisest.

PostiS § 391 lõike 2 kohaselt peab põhjendatud tasu põhinema universaalse postiteenuse osutamise kuludel, olema läbipaistev, mittediskrimineeriv ja

sama kogu riigi territooriumil, tagama universaalse postiteenuse kättesaadavuse kõigile kasutajatele ning teenuse järjepidava toimimise.

3. Kas universaalse postiteenuse hinnad tuleb Konkurentsiametis kooskõlastada või kinnitada?

Universaalse postiteenuse hinnad ehk taskukohase tasu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega Konkurentsiameti ettepanekul iga universaalse postiteenuse alla kuuluva teenuse osas ühesugusena kogu riigi territooriumil. Hetkel kehtiv taskukohane tasu on jõustunud 14.08.2026 ning kehtib kuni 31.12.2026. Alates 01.01.2027 hakkab kehtima põhjendatud tasu, mille kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega. Konkurentsiamet kooskõlastab või jätab põhjendatult kooskõlastamata universaalse postiteenuse tasu suuruse 30 kalendripäeva jooksul pärast vastava taotluse saamist.

4. Kas AS Eesti Post (Omniva) veebilehel avaldatud universaalse postiteenuse hinnakiri kuulub Konkurentsiameti järelevalve või kooskõlastamise alla?

Postiseaduse kohaselt määrab taskukohase tasu suuruse põllumajandus- ja regionaalminister. Konkurentsiamet esitab ettepaneku vastavalt PostiS § 61 lg 2. Protsess ise käib nii, et AS Eesti Post esitab Konkurentsiametile taskukohase tasu muutmiseks ettepaneku koos vajalike põhjendustega. Seejärel hindab Konkurentsiamet taskukohase tasu muutmise põhjendatust ning kui peab seda põhjendatuks, siis esitab valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku tasu muutmiseks.

Seepärast on põhjalikuma teabe saamiseks asjakohasem pöörduda AS-i Eesti Post või Põllumajandus- ja Regionaalministeeriumi poole.

5. Millised on universaalse postiteenuse osutaja erinõuded ja millistes sätetes need on reguleeritud?

Universaalse postiteenuse osutajale kehtivad erinõuded tulenevad eelkõige PostiS sätetest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest ehk määrustest. Esmalt tuleneb PostiS § 5 lõikest 4, et universaalse postiteenuse osutajaks olemine eeldab vastavat tegevusluba. PostiS § 5 lõike 1 kohaselt tuleb universaalset postiteenust osutada järjepidevalt, kvaliteetselt ja taskukohase tasu eest kogu Eesti Vabariigi territooriumil õigusaktidega sätestatud alustel ja korras. PostiS § 5 lg-d 2 ja 21 määratlevad universaalse postiteenuse koosseisu. PostiS § 37 lg 1 kohaselt peab universaalse postiteenuse osutaja tagama postisaadetiste kogumise ja kättetoimetamise vähemalt viiel päeval nädalas ja üks kord päevas kogu Eesti ulatuses. Universaalse postiteenuse kvaliteedinõuded ja lubatud erandid kehtestatakse ministri (PostiS § 37 lg 11).

6. Kas asjaolu, et menetlusedokumentide edastamise kohustus on pandud universaalse postiteenuse osutajale, tähendab üksnes teenuse kättesaadavuse tagamise kohustust või on sel ka mõju sellele, millist teenust võib riigiasutus menetlusedokumentide edastamiseks kasutada? Kas riigiasutus võib kasutada ka muu posti- või kullerteenuse osutaja teenust, eeldusel et teenus võimaldab saadetise jälgimist ning kättetoimetamise nõuetekohast tõendamist? Või tuleks sellistel juhtudel lähtuda sellest, et tegemist on universaalse postiteenuse koosseisu kuuluva teenusega ning kasutada universaalse postiteenuse osutajat? Vastavalt PostiS § 361 lõikele 1 on universaalse postiteenuse osutajal kohustus oma postivõrgu vahendusel edastada üle Eesti perioodilisi väljaandeid ja menetlusedokumente. PostiS § 361 reguleerib eelkõige universaalse postiteenuse osutaja kohustust tagada sellise teenuse olemasolu ja kättesaadavus.

PostiS § 361 lõikes 4 on sätestatud, et menetlusedokumentide kättetoimetamisele kohaldatakse PostiS-is sätestatut ja postiteenuse

osutaja tüüptingimustes ettenähtut üksnes ulatuses, milles see ei ole vastuolus menetlusk dokumentide kättetoimetamise sätetega menetlusseaduses. See tähendab, et millisel viisil ja millise teenuseosutaja vahendusel menetlusk dokument konkreetses menetluses kätte toimetatakse, reguleerib eelkõige asjaomane menetlusseadus. Universaalse postiteenuse osutajale PostiS-ga pandud menetlusk dokumentide edastamise kohustus ei välista teiste postiteenuse osutajate kasutamist. Kui muu tegevusloaga postiteenuse osutaja või kullerteenuse osutaja suudab tagada õigusaktis nõutud jälgitavuse, saaja tuvastamise, kättetoimetamise kinnituse ja muu töendamisstandardiga kooskõla, võib selline teenus olla alternatiiv, kui kohalduv õigusakt ei sätesta teisiti. Riigikohtu praktika kohaselt võib menetlusk dokumendi kätte toimetada postiteenust majandustegevusena osutava isiku vahendusel tähitult väljastusteatega või lihtkirjana ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 312 lg 1 ei piira kättetoimetamist postiteenuse osutaja vahendusel näiteks kullerpostisaadetisena PostiS tähenduses.

TervitadesViktoria

Jakovlevajuristõigusteenistusviktoria.jakovleva@konkurentsiamet.ee+372 6672451KonkurentsiametTatari 39, 10134 Tallinn

Saatja: Merike Tõnsau <merike.tonsau@politsei.ee>Saadetud: teisipäev, 11. august 2026 12:34Adressaat: Viktoria Jakovleva - KA
<viktoria.jakovleva@konkurentsiamet.ee>Koopia: Triin Tõnismäe
<Triin.Tonismae@politsei.ee>; info - MKM <info@mkm.ee>Teema: Vastuskiri selgitustaotlusele

Tähelepanu! Tegemist on välisvõrgust saabunud kirjaga.Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.Tere Viktoria

Täname põhjalike selgituste eest!

Tutvunud Teie vastustega, sooviksime täpsustada veel mõningaid asjaolusid.

Kas saame õigesti aru, et alates 10.08.2026 on Eestis universaalse postiteenuse osutajaks jätkuvalt üksnes AS Eesti Post ning universaalse postiteenuse alla kuuluvad ülemaailmses postikonventsioonis ja selle eeskirjades kirjeldatud kirisaadetiste riigisisene ja rahvusvaheline edastamine liht- ja tähtsaadetisena ning kuni 20 kilogrammi kaaluva rahvusvahelise postipaki edastamine tähtsaadetisena?

Oma vastustes viitate, et universaalset postiteenust tuleb osutada „taskukohase tasu eest. Palume täpsustada, mida postiseaduse kontekstis mõistetakse taskukohase tasu all.

Kas universaalse postiteenuse hulka kuuluvate teenuste hinnad tuleb teenuse osutajal kooskõlastada või kinnitada Konkurentsiametis?

Kas AS Eesti Posti (Omniva) veebilehel avaldatud universaalse postiteenuse hinnakirjad kuuluvad Konkurentsiameti järelevalve või kooskõlastamise alla?

Olete oma vastuses märkinud, et teised ettevõtjad võivad samuti osutada kirisaadetiste ja postipakkide edastamise teenuseid, kuid nende suhtes ei kohaldata universaalse postiteenuse osutamisele kehtestatud erinõudeid ning neil puudub kohustus tagada teenust taskukohase tasu eest kogu Eesti territooriumil.

Kas oleks võimalik täpsustada, millistes postiseaduse sätetes on nimetatud erinõuded sätestatud? Võimalusel palume viidata konkreetsetele paragrahvidele.

Samuti märgite oma vastuses, et universaalse postiteenuse osutajale on seadusega pandud kohustus menetluskirjelduste edastamiseks. Palume täpsustada, milline on selle kohustuse praktiline tähendus. Kas asjaolu, et menetluskirjelduste edastamise kohustus on pandud universaalse postiteenuse osutajale, tähendab üksnes teenuse kättesaadavuse tagamise kohustust või on sel ka mõju sellele, millist teenust võib riigiasutus menetluskirjelduste edastamiseks kasutada? Eelkõige sooviksite selgitust olukorras, kus riigiasutus peab õigusaktidest või menetluskorradest tulenevalt edastama dokumente tähtsuse kirjana, väljastusteatega või muul tõendataval viisil. Kas sellisel juhul võib riigiasutus kasutada ka muu posti- või kullerteenuse osutaja teenust, eeldusel et teenus võimaldab saadetise jälgimist ning kättesaamisele nõuetekohast tõendamist? Või tuleks sellistel juhtudel lähtuda sellest, et tegemist on universaalse postiteenuse koosseisu kuuluva teenusega ning kasutada universaalse postiteenuse osutajat?

Täname ette vastuste eest!

Lugupidamisega

Merike Tõnsau
ostujuht
ostude grupp
Politsei- ja Piirivalveamet

From: Viktoria Jakovleva - KA
<viktoria.jakovleva@konkurentsiamet.ee>Sent: Tuesday, July 28, 2026 1:14
PMTTo: Merike Tõnsau <merike.tonsau@politsei.ee>Cc: Triin Tõnismäe
<Triin.Tonismae@politsei.ee>; Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
<info@mkkm.ee>Subject: Vastuskiri selgitustaotlusele

TÄHELEPANU! Tegemist on väljastpoolt asutust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada!

Lugupeetud Merike Tõnsau
Politsei- ja Piirivalveamet

Täname Teid pöördumise eest. Vastuseks Teie küsimustele esitame allpool oma selgitused.

1. Millised teenused kuuluvad universaalse postiteenuse hulka ning milliseid teenuseid võivad osutada ka teised turuosaliselised? Kuni 09.08.2026 kehtiva postiseaduse (edaspidi PostiS) kohaselt kuuluvad universaalse postiteenuse hulka PostiS § 5 lõike 2 punktide 1 ja 2 kohaselt järgmised riigisisised ja rahvusvahelised postiteenused: kirisaadetiste edastamine liht-, täht- ja väärtisaadetisena kaaluga kuni 2 kg ning postipakkide edastamine täht- ja väärtisaadetisena kaaluga kuni 20 kg.

Alates 10.08.2026 jõustuva PostiS kohaselt moodustavad universaalse postiteenuse ülemaaailmses postikonventsioonis ja selle eeskirjades kirjeldatud kirisaadetise riigisisene ja rahvusvaheline edastamine liht-

ja tähtsaadetisena ning kuni 20 kilogrammi kaaluva rahvusvahelise postipaki edastamine tähtsaadetisena.

Universaalse postiteenuse hulka ei kuulu partiisaadetiste edastamine (PostiS § 5 lg 3). Samas võivad muud turuosalised osutada teisi postiteenuseid, näiteks: kullerposti (PostiS § 4 lg 5 p 4), otseposti (PostiS § 4 lg 5 p 5), perioodiliste väljaannete edastamise teenust (PostiS § 4 lg 5 p 6), muid postiteenuseid (PostiS § 4 lg 5 p 7).

2. Kas universaalne postiteenus ja postiteenus on postiseaduse mõttes erinevad mõisted ja teenused?

Universaalset postiteenust (ehk hetkel kehtiva PostiS kohaselt kuni 2 kg kaaluvate kirisaadetiste edastamist liht-, täht- ja väärtsaadetisena ning kuni 20 kg kaaluvate postipakkide edastamist täht- ja väärtsaadetisena nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt) tuleb osutada järjepidevalt, kvaliteetselt ja taskukohase tasu eest kogu Eesti territooriumil. Muude postiteenuste puhul, mis ei moodusta universaalset postiteenust, määrab teenuse hinna postiteenuse osutaja ning ka osutatavad postiteenused.

3. Kas asjaolu, et Omniva on universaalse postiteenuse osutaja, tähendab, et üksnes Omniva võib osutada universaalse postiteenuse hulka kuuluvaid teenuseid või võivad samu teenuseid osutada ka teised tegevusluba omavad postiteenuse osutajad?

PostiS § 10 lõige 2 sätestab, et universaalse postiteenuse osutamise tegevusluba väljastatakse ainult ühele isikule. Sellest tuleneb, et ainult üks ettevõtja kannab universaalse postiteenuse osutamise avalikõiguslikku kohustust. Eestis on Aktsiaselts Eesti Post (Omniva) ainus ettevõtja, kellele on pandud universaalse postiteenuse osutamise kohustus (PostiS § 5 lg 4; § 6 lg 1). See ei tähenda, et teised tegevusluba omavad ettevõtjad ei võiks osutada kirisaadetiste või postipakkide edastamise teenuseid. Neil puudub aga kohustus tagada seda teenust taskukohase tasu eest ja kogu Eesti territooriumil ning nende suhtes ei kohaldata universaalse postiteenuse osutamisele kehtestatud erinõudeid.

4. Kas postiteenuseid võivad Eestis osutada üksnes tegevusluba omavad organisatsioonid või on teatud posti- või kullerteenuste osutamine võimalik ka muudel alustel?

Kuni 09.08.2026 kehtiva PostiS kohaselt on tegevusluba nõutav üksnes järgmiste teenuste osutamiseks (PostiS § 10 lg 1): universaalne postiteenus ning kirisaadetiste ja postipakkide edastamine. PostiS § 10 lõige 4 sätestab, et tegevusluba ei ole vajalik perioodiliste väljaannete edastamiseks ega otseposti või kullerposti osutamiseks. Seega võivad neid teenuseid osutada ka ettevõtjad, kellel puudub PostiS § 10 lõikes 1 nimetatud tegevusloa kohustus. Alates 10.08.2026 kehtiva PostiS kohaselt jääb tegevusloa kohustus kehtima ainult universaalsele postiteenusele ning ülejäänud postiteenustele kohaldub vaid teatamiskohustus.

5. Mida täpselt hõlmab universaalne postiteenus?

Universaalne postiteenus hõlmab (PostiS § 5 lg 2): 1) kuni 2 kg kaaluvate riigisiseste ja rahvusvaheliste kirisaadetiste edastamist liht-, täht- ja väärtsaadetisena ning 2) kuni 20 kg kaaluvate riigisiseste ja rahvusvaheliste postipakkide edastamist täht- ja väärtsaadetisena. Lisaks kaasnevad universaalse postiteenuse osutajale mitmed seadusest tulenevad kohustused, sealhulgas teenuse osutamine kogu Eesti territooriumil (PostiS § 5 lg 1), rahvusvaheliste postiteenuste osutamine vastavalt Ülemaailmse Postiliidu aktidele (PostiS § 35), finantsteenuste osutamine üle Eesti postivõrgu kaudu, mille hulka kuuluvad pensionide ja toetuste väljamaksmine ning rahasiirete tegemine (PostiS § 36, alates 10.08.2026

pole enam kohustatud), perioodiliste väljaannete ja menetluskirjelduste edastamine (PostiS § 36¹ lg 1 ja 3).

6. Kas kahe kindla osapoole vahelist regulaarset kirjade, dokumentide või muude saatetiste edastamist saab käsitada universaalse postiteenusena või on tegemist tavapärase posti- või kullerteenusega, mida võivad pakkuda ka teised turuosalised?

Selleks, et hinnata, kas kahe kindla osapoole vaheline regulaarne kirjade, dokumentide või muude saatetiste (nt postipakk) edastamine on universaalne postiteenus või mitte, tuleb vaadata, millist postiteenuse osutajat kasutatakse saatetiste edastamiseks ning millist saatetist edastatakse saajale. Kui kasutatakse AS-i Eesti Posti saatetiste edastamiseks ning saatetis liigitub universaalse postiteenuse alla, siis on tegemist universaalse postiteenusega. Kui saatetis edastatakse saajale mõne teise postiteenuse osutaja kaudu, siis ei ole tegemist universaalse postiteenusega. Lisaks on oluline märkida, et AS-il Eesti Post on kohustus osutada universaalset postiteenust järjepidevalt, kvaliteetselt, taskukohase tasu eest ning üle kogu Eesti territooriumi. Teistel postiteenuse osutajatel seda kohustust ei ole.

Tervitades Viktoria Jakovleva juristõiguste teenistuse Konkurentsiamet Tatari 39, 10134 Tallinn

From: Merike Tõnsau <> Sent: Friday, July 17, 2026 3:17 PM To: Konkurentsiamet Info - KA <> Cc: Triin Tõnismäe <>; info - MKM <> Subject: Selgituse küsimine universaalse postiteenuse ja postiteenuse eristamise kohta

Tähelepanu! Tegemist on välisvõrgust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada. Tere

Palume Teie abi seoses universaalse postiteenuse ulatuse ning selle eristamisega muudest posti- ja kullerteenustest.

Eestis on universaalse postiteenuse osutajaks määratud AS Eesti Post (Omniva). Samas on tekkinud küsimus, millised teenused kuuluvad universaalse postiteenuse hulka ning milliseid teenuseid võivad osutada ka teised turuosalised?

Palume selgitada järgmisi küsimusi:

- * Kas universaalne postiteenus ja postiteenus on postiseaduse mõttes erinevad mõisted ja teenused?

- * Kas asjaolu, et Omniva on universaalse postiteenuse osutaja, tähendab, et üksnes Omniva võib osutada universaalse postiteenuse hulka kuuluvaid teenuseid või võivad samu teenuseid osutada ka teised tegevusluba omavad postiteenuse osutajad?

- * Maaeluministeeriumi (agri.ee) veebilehel on avaldatud teave, et Eestis on postiteenuste osutamiseks tegevusluba kahel ettevõttel AS Eesti Post (Omniva) ja NOVA POST Estonia OÜ-l. Kas postiteenuseid võivad Eestis osutada üksnes tegevusluba omavad organisatsioonid või on teatud posti- või kullerteenuste osutamine võimalik ka muudel alustel?

- * Mida täpselt hõlmab universaalne postiteenus?

Meie arusaama kohaselt hõlmab universaalne postiteenus muu hulgas:

- * kirisaadetiste edastamist liht-, täht- ja väärtisaadetisena kaaluga kuni 2 kilogrammi;

- * postipaki edastamist täht- ja väärtisaadetisena kaaluga kuni 20 kilogrammi;
- * nii riigisiseseid kui ka rahvusvahelisi vastavaid saadetisi.

Samuti palume selgitada, kas kahe kindla osapoole vahelist regulaarset kirjade, dokumentide või muude saadetiste edastamise teenust saab käsitada universaalse postiteenusena või on tegemist tavapärase posti- või kullerteenusega, mida võivad pakkuda ka teised turuosalised.

Küsimuste eesmärk on saada selgust, kas kahepoolse kirjavahetuse teenus kuulub universaalse postiteenuse mõiste alla või on tegemist sellest eristatava posti- või kullerteenusega ning millistest õiguslikest alustest tuleks sellise teenuse hankimisel lähtuda.

Täname Teid ette vastuse eest!

Lugupidamisega

Merike Tõnsau
ostujuht
ostude grupp
Politsei- ja Piirivalveamet
5884 5312 | 77548